

Oliva el nostre

JULIOL 2022

Oliva proclama als campions del món de wing foil

En juny el municipi fou el millor camp de regates per a la primera Copa del Món juvenil d'aquest esport.

Pàgina 18

Les banderes de qualitat onegen a les platges

Quatre banderes blaves que reconeixen la qualitat en criteris sostenibles i serveis.

Pàgines 15

Oliva torna a baixar Loygorri

La Festa dels Moros i Cristians es viurà a Oliva amb més força i ganes que mai, després de dos anys sense poder gaudir d'ella. Arriba la setmana gran, el dijous 21 tindrà lloc el pregó, el dia dels músics i la nit del putxero de Moros i Cristians. El divendres i dissabte seran les Entrades i el desembarcament. I per concloure les festes grans d'Oliva, el diumenge 24 de juliol serà el Dia de la Germanor, amb la desfilada infantil i la Reconquesta. La regidora de Festes, Yolanda Navarro ha explicat que aquestes festes seran les més anhelades i gaudides de la història. Per la seua banda, el president de la Federació de Moros i Cristians, Òscar Prieto, ha dit que "els càrrecs estan destinats a fer història en la festa perquè han sobreviscut a una pandèmia amb èxit". Pàgines 3 a 11.

ENTREVISTA Òscar Prieto: "Enguany toca retrobar-nos amb la festa"

Pàgines 8 i 9

Masers i Taifes tenen els carrecs festers

Pàgina 3

José Luis Llorca i Rosa Llopis, els pregoners

Pàgina 4

Moros i Cristians, una festa arrelada

Pàgina 10 i 11

REBAIXES D'OLIVA

Premiem la teua estima pel comerç LOCAL!!

SORTEGEM 1.000 €UR-ACCOS
20 PREMIS DE 50 €UR-ACCOS

Participa amb les teues compres, des de l'1 de juliol fins al 31 d'agost

Tips per al teu millor ESTIU

SHOPPING PLATJA MENJAR DORMIR REPETIR

COMERÇ, MERCATS I CONSUM AJUNTAMENT D'OLIVA | ACCO | GENERALITAT VALENCIANA | Unió Gremial | CONFECOMERÇ

SERVEIS D'INFORMACIÓ

HORARI DE L'ECOPARC:

De dilluns a dissabte:
de 10,00 a 19,00 hores
Diumenges: de 10,00 a 14,00 hores

TRANSPORT DE VIAJERS

LÍNIA D'AUTOBÚS

GANDÍA-OLIVA-PEGO

Autobuses Jiménez
Telèfon 902 202 787
Horarios paso dirección Gandía: 7:45, 10:25, 12:30, 15:30, 17:40 y 18:40.
Horarios paso dirección Pego: 8:20, 10:25, 13:20, 16:05, 17:40 y 18:40

Estació d'Autobusos de Gandía.
Telèfon 962 87 10 64

FERROCARRIL

Estació de RENFE de Gandía : 912432343

AEROPORTS

L'Altet: 966 91 94 00

Manises: 961 598 500

SANITAT

Ambulatori 96 296 71 00
Ambulatori urgències 96 296 71 05
Consultori San Francesc 96 282 99 40
Ambulatori (consulta platja) 96 282 98 30

RESIDENCIES TERCERA EDAD

Residencia Sant Francesc 96 296 36 36
Residencia Virgen del Rebollet 96 285 00 52
Residencia La Carrasca 96 285 80 81

Benvinguda als joves educadors ambientals

La regidora de Medi Ambient d'Oliva, Maria Josep Llorens, ha participat en l'acte de benvinguda a la corporació supramunicipal a la seu de la Mancomunitat de Municipis de la Safor, dels i les joves educadores ambientals per a la campanya que es durà a terme aquest estiu i fins acabar l'any 2022, en la comarca saforenca. L'acte de recepció va comptar amb la presència de la presidenta de la Mancomunitat, Assumpta Dominguez, la del vicepresident de l'entitat, Voro Femenia, de regidors i regidores dels municipis de Bellreguard i Gandia i de la pròpia Maria Josep Llorens. Amb la incorporació d'aquestes 4 joves, ajudarà a fomentar una conscienciació social al voltant de preservar l'entorn natural tant a les platges i les muntanyes dels municipis que s'han acollit a aquesta iniciativa mediambiental, com d'espais d'especial sensibilitat ambiental. L'objectiu d'aquesta campanya és afavorir la preferència d'un turisme basat en la sostenibilitat i el respecte als recursos naturals, així com potenciar una economia circular.

TELÈFONS ÚTILS

EMPRESES SERVEIS

Iberdrola 96 283 85 17
Agència de Butà 96 285 08 44
Aigües potables Bolinches 96 285 05 87
Aigües potables Bullent 96 285 40 00
Aigües potables platja 96 285 20 62

DEPENDENCIES MUNICIPALS

Ajuntament 96 285 02 50
Centre Social Sant Francesc 96 285 05 28
Agencia Agraria y M.Ambiente 96 285 09 82
Biblioteca Tamarit y Archivo 96 296 37 40
Biblioteca l'Envic 96 296 33 94
Casa de la Cultura 96 285 02 55
Casal Jove 96 285 17 35
Cementerio 617 470 153
Depuradora 96 285 37 05
Hort de la Bosca 96 285 59 24
Almacen Municipal 96 285 34 81
Museo arqueológico 96 285 46 28
Mercado municipal 96 285 17 81
Agencia AFIC 96 296 37 02
OMIC (oficina del consumidor) 96 285 07 09
Oficina de Turisme 96 285 55 28
Oficina de Turisme (Platja) 96 285 03 91
Agencia de Desarrollo Local (ADL) 96 285 17 43
Urbanismo 96 285 12 57
Fomento económico 96 285 13 48
Oficina de ocupación 96 285 17 43
Oficina de Gestión Tributaria 96 296 31 66
PIC «punto de información catastral» 96 285 04 97
OLAMA 96 285 09 82
Polideportivo - oficinas 96 285 29 20
Polideportivo- piscina cubierta 96 285 36 23
Servicios Deportivos 96 285 02 21
Servicios Culturales 96 285 02 55
Teatro Olimpia 96 285 05 20
Servicios Sociales 96 285 03 75

CENTRES SOCIALS

Centro social Sant Vicent 96 285 02 13
Centro social Sant Francesc 96 285 05 28
Centro de Participación Ciudadana 96 296 37 46

FARMACIES DE GUARDIA

- Farmacia Farnele 96 285 76 55
- Farmacia Avellá 96 285 62 63
- Farmacia Sendra 96 285 23 46
- Farmacia Gimeno 962 85 74 75
- Farmacia Farnele 96 285 76 55
- Farmacia Avellá 96 285 62 63
- Farmacia Sendra 96 285 23 46
- Farmacia Gimeno 96 285 05 83
- Farmacia Farnele 96 285 76 55
- Farmacia Avellá 96 285 62 63
- Farmacia Sendra 96 285 23 46

- Urbanización San Fernando oberta dia 21
- Via Ronda, 98 (playa) oberta dia 22
- Roger de Llúria, 16 oberta dia 23
- Oliva Nova oberta dia 24
- Urbanización San Fernando oberta dia 25
- Via Ronda, 98 (playa) oberta dia 26
- Roger de Llúria, 16 oberta dia 27
- Oliva Nova oberta dia 28
- Urbanización San Fernando oberta dia 21
- Via Ronda, 98 (playa) oberta dia 22
- Roger de Llúria, 16 oberta dia 23

- Hort de Palau 96 282 66 95
- La Carrasca 96 282 65 75
- Lluís Vives 96 282 65 80
- Ntra. Sra. Del Rebollet 96 285 00 70
- Santa Ana 96 282 64 75
- Verge dels Desamparats 96 282 65 70
- Escola d'Adults (E.P.A.) 96 285 06 98
- Escola infantil «El Caragol» 96 285 06 68
- Escola Infantil La Taronja 96 285 62 80
- Escola Infantil Borfal 96 285 37 14

Institut (I.E.S.) Gregori Maians 96 282 99 90

SERVEIS D'URGÈNCIA

Urgències 112
Creu Roja 96 283 91 47
Guàrdia Civil 96 285 02 05
Policia local 092// 962850250 (ext 501)
Policia nacional 091
Samu 900 16 11 61
Centre Dona (24 H) 900 580 888
Incendis Forestals 900 161 515

COL-LEGIS

Sant Josep de la Muntanya 96 285 27 04
Alfadali 96 282 66 25

INSTITUTS

Institut (I.E.S.) Gabriel Ciscar 96 282 94 35

ALTRES SERVEIS

Correos 96 285 15 75
Conservatorio 96 285 36 59
Jutjats Oliva 96 296 36 29
Registre Civil 96 285 87 98
Llar de Pensionistes 96 283 92 99
Registre de la Propiedad 96 283 82 04
Taxis (parada Oliva) 96 285 14 06
Taxis (parada Gandia) 96 287 21 20
Escuela de Música Sta Cecilia 96 285 39 25
Asociación Artístico-Musical 96 285 61 19

PER A REMETRE INFORMACIÓ A ESTA PUBLICACIÓ

PER E-MAIL

oliva@elnostreciutat.com

PER A CONTRACTAR ANUNCIS EN ESTA PUBLICACIÓ

673 575 832

JAVIER LLOPIS

EL NOSTRE OLIVA. Periòdic gratuït.
Director: Luis Peidro. Gerent: Javier Llopis
COORDINACIÓ I REDACCIÓ: Miquel Font.
Nº 20. Dipòsit Legal: A 364 - 2020.
email: oliva@elnostreciutat.com. Imprimeix: Localprint

Edita: MÉS CIUTAT SA. Plaça Pintor Gisbert, 3. 03801 Alcoi

AMB LA COL·LABORACIÓ DE LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORT DE LA GENERALITAT

SEMPRE TEUA
La teua llengua

No ho penses més i fes-te soci!!!

962 839 147

Creu Roja

LA FILÀ VA SER FUNDADA L'ANY 1990

La cinquena capitania de la filà dels Masers

En 'Els Masers' tenen al voltant de trenta dos anys de vida. Va ser al novembre de 1990, en plena tardor, quan capturats pel fort "Scirocco" de la platja es va reunir un grup de gent jove al voltant d'una taula per a parlar de festes i tradicions populars. Van decidir integrar-se en les festes de Moros i Cristians, a l'ésser les més populars i atractives a nivell local des del seu punt de vista. Alguns dels components provenien de l'antiga filada Bucaners.

A l'hora de triar un nom, van apostar pel de "Masers" pel seu arrelament a la gent de la terra. Van posar per davant tota la seua il·lusió i joventut per a dur a terme un projecte que sabien que era costós en la seua gestació, però que aborden ara la seua quarta capitania, deixant ben clar en les tres anteriors que han sabut integrar-se amb la resta de compar-

ses i aportar el seu gra d'arena al fet que les festes de Moros i Cristians lluisquen en tota la seua esplendor amb el seu treball i tenacitat.

Hui dia són una filà senyera del bàndol cristià en les festes oliveres, atès que han deixat molt bon sabor de boca sempre que els ha correspost ostentar la capitania de les tropes de la creu.

La Capitana Masera serà Rosana Lloret Ferrer, mentre que la seua Ambaixadora i amiga serà Cristina Ureña Codina. El seu primer capità fou José Vicente Martínez en 1998 amb l'ambaixador Paco Mena i Torres. En 2003 el capità fou Salvador Pericàs i Malonda amb Kiko Mestre i Vila com ambaixador. L'any 2008 el capità cristià fou Enrique Guerola i Guitierrez i el seu ambaixador Miguel Fuster i Llorca. Al 2014 el capità cristià fou José Barreres Jordà i el seu ambaixador José Luís Vila Sanz.

Filà Masers.

Rosana Lloret, capitana.

Estandart dels Maseros

Ambaixadora masera.

Taifes

SUSANA FERRER MARTÍ

La segona dona capitana mora pertany als Taifes

Oliva tindrà en 2022 la segona capitana mora de la seua història, després d'Alicia Amor per part de la Filà Moriscos, en 2016. Es tracta de Susana Ferrer Martí, de la Filà Taifes, que ostentarà la capitania de les tropes àrabs en el nou exercici, després de dos anys d'espera per la pandèmia de coronavirus.

Li acompanyarà com a ambaixador moro Manolo Aracil, un altre dels festers molt volguts en la filà Taifes. Cal assenyalar que dissabte dia 2 de novembre de 2019 tenia lloc en el Centre de Participació Ciutadana del Pinet l'acte d'inici oficial de l'arrancada de les dues capitànies del nou exercici, incloent també a la Filà Masers del bàndol cristià, amb una festa amb menjar i actuació de la Xaranga Va de Bo, i que malhauradament han tingut que esperar tres anys per a fer el seu somni realitat.

La Filà Taifes va nàixer l'any 2.003 sent la sisena del bàndol moro de les onze que in-

tegren la Federació de Moros i Cristians. Va ser durant la pasqua de l'any anterior quan el somni es va fer realitat. A un grup d'amics, sobretot per les festes de Pasqua, solien fer desfilades pròpies i somiaven algun dia formar part d'una filà oficial. En el 2002, mitjà de broma, mitjà de debò, van començar a parlar sobre el particular, però amb una diferència: en aquesta ocasió ho van comunicar a altres amics que coneixien i quina seria la seua sorpresa quan els van indicar que seguien avant amb el projecte.

El primer president de la Filà Taifes va ser Manuel Plaza Jurado. Aquesta serà la seua tercera capitania després de les de 2008 que va capitanejar Paco Savall, amb Paco Perea com a ambaixador i la de 2014 que va tindre com a capità a Carlos Cañamás Monzonís i Mario Aparicio Morera com a ambaixador

Susana Ferrer, capitana Mora

Estandart dels Taifes

Ambaixador Moro.

Inma Mateu

Els pregoners 2022

ENGUANY, PER PRIMERA VEGADA, EL PREGÓ DE FESTES EL REALITZARAN DOS PERSONES ALHORA

José Luis Llorca i Rosa Llopis son els Pregoners i Imma Mateu, la directora de Bandes

L'empresària que fou presidenta d'ACCO, Rosa Llopis i el funcionari del Gabinet d'Alcaldia i fester, José Luis Llorca seran els encarregats de fer el primer Pregó dialogat de les Festes de Moros i Cristians d'Oliva, el dijous 21

La professora del Conservatori Josep Climent d'Oliva i directora d'orquestra, Imma Mateu, dirigirà les dotze bandes que interpretaran l'himne 'Oliva 1990' a la plaça de l'Ajuntament al començament de les festes

La Federació de Moros i Cristians d'Oliva, amb la col·laboració de la regidoria de Festes de l'Ajuntament d'Oliva, va anunciar els càrrecs de Pregoners i Directora de Bandes de les Festes de 2022, festes que seran la tornada dels Moros i Cristians als carrers de la ciutat després de dos anys de restriccions per la pandèmia de la Covid-19. Els Pregoners i la directora de bandes es presentaran aquest dissabte, 2 de juliol, a les 19:30h, al Centre Polivalent, a l'acte de presentació del llibre de festes i entrega de regals als capitans i ambaixadors.

Enguany, per primera vegada, el Pregó de festes el realitzaran dos persones alhora. Rosa Llopis i José Luis Llorca seran els encarregats de donar el tret d'eixida de les festes més esperades. El 21 de juliol de 2022, al voltant de les 19h i des del balcó de l'Ajuntament d'Oliva, pronunciaran el Pregó que donarà inici a les Festes.

Rosa Llopis és una empresària local, que ha estat dedicada tota la seua vida a la moda. A més, durant 12 anys va ser la presidenta de l'Associació de Comerciants d'Oliva (ACCO) i vicepresidenta de la Federació d'Empresaris de la Safor (FAES). Sempre ha estat amb la festa, col·laborant amb sortejos i concursos i ha sigut jurat del concurs de putxeros del mig any.

José Luis Llorca, funcionari municipal responsable del protocol de l'Ajuntament, ha exercit sempre les seues funcions en el Gabinet d'Alcaldia. Ha sigut fester, sempre del bàndol moro. L'any 1996 fou ambaixador de la Filà Marràqueix i aquests últims anys ha sigut component de la Filà Almoràvits. A més, de 2017 a 2019 va ser membre de la Federació de Moros i Cristians d'Oliva, com a responsable de protocol. José Luis és, sobretot, un entusiasta de la festa i un gran innovador, amb una alta dosi de valentia.

La directora de bandes és Imma Mateu Fortuño. Directora d'orquestra titulada per l'Associated Board of the Royal School of Music de Londres, titulada superior en flauta travessera i títol elemental de cant, ambdós, pel Conservatori Superior de Música «Joaquim Rodrigo» de València. Ha ampliat estudis amb els mestres José Lopez Cobos, Jan Cober, Jose Miguel Rodilla, Georges Pehlivanian, Diego Ramon i Lluch, Jose Rafael Pascual-Vilaplana, i actualment continua estudis de perfeccionament en la direcció d'orquestra i banda amb Rafael Sanz-Espert, i també un màster amb els professors Pascual Osa i Roberto Montenegro.

Destaquem el seu pas com a directora titular de l'orfeó Josep Climent d'Oliva, i com a directora convidada de la Banda Simfònica i de l'orquestra clàssica de l'Associació Artístico-Musical d'Oliva. Se sent especialment satisfeta d'haver dirigit l'any 2020 'El

Messies' participatiu de l'Schola Cantorum d'Algemesí i per descomptat ha sigut també l'any 2016 i l'any 2020 directora titular de la banda simfònica de dones de la FSMCV.

Actualment exerceix com a professora de cor i banda infantil en el Conservatori Professional Josep Climent d'Oliva, professora de cor i banda infantil en la Societat Musical Santa Cecília de Guadassuar i des de setembre del 2021 col·labora amb À Punt ràdio, en el programa El Rall, secció 'El Racó de la Banda'.

Destaquem la seua lluita per la igualtat, rebent premi Euterpe 2018 per a la lluita en la igualtat de gènere en el grup Dones i Banda del qual és una de les seues fundadores.

Els Pregoners i Directora de Bandes van ser presentats dissabte 2 de juliol, al Centre Polivalent, on es va realitzar l'acte de presentació del llibre de festes de Moros i Cristians d'Oliva de

2022 i l'acte d'entrega de regals als capitans i ambaixadors.

Oscar Prieto, president de la FMICO va manifestar el següent: "Estem a les portes de festes i és per a nosaltres un plaer presentar-vos als Pregoners, José Luis Llorca i Rosa Llopis, i a la Directora de Bandes, Imma Mateu. Aquest any, les dones tenen una rellevància especial, són majoria en tots els càrrecs. És important visualitzar que la festa de Moros i Cristians d'Oliva és integradora i moderna".

Yolanda Navarro, regidora de Festes, va dir: "A poques setmanes de tornar a baixar loygorri, els Moros i Cristians d'Oliva calfen motors després de dos llargs anys d'espera. Tornem a la normalitat i anem a celebrar una festa declarada d'interés turístic provincial i que tanta gent convoca a la nostra ciutat, un esdeveniment festiu, cultural i turístic que omplirà la ciutat de llum, color i molts retrobaments".

Programa d'actes

Dijous 21 de juliol

- 19.00 h Concentració al Passeig de Lluís Vives, per desfilat fins a la plaça de l'Ajuntament on tindrà lloc el Pregó Fester, des del balcó de l'ajuntament, a càrrec de Rosa Llopis i José Luis Llorca, amb la presència d'autoritats i càrrecs festers, per a donar començament a les Festes de 2022. Tot seguit, salves d'arcabuseria en honor del pregoners, capitanes i ambaixadors.
- 20.00 h Dia del músic. Interpretació de l'himne, el pasdoble Oliva 1990 del mestre Miquel Villar, a càrrec de les bandes que participen en les Festes dirigides per Imma Mateu Fortuño. Arrencada de les Bandes de Música, des de la plaça de l'Ajuntament fins a l'esplanada del Castell de festes. L'acte conclourà amb la hissada de la insígnia cristiana al castell.
- 00.30 h Després del tradicional sopar del Putxero a les cabiles, entradeta informal a ritme de pasdoble dianer, amb la participació popular de tot aquell que vulga.

Divendres 22 de juliol

- 08.00 h Diana. Despertada amb foc d'arcabuseria i banda de música pels carrers d'Oliva.
- 12.30 h Entrada de l'Enginy. Organitzada per la Filada Pirates. XI Entradeta de l'Enginy (del Raval a la Vila) des de la Plaça de Sant Roc, pel carrer de l'Abadia, plaça d'Alonso, carrer de l'Església i finalització a la plaça de l'Església.

Entrada Cristiana

- 20.00 h Espectacular entrada de les diferents filades cristianes amb el següent ordre: Obertura de l'Entrada Filada Pirates Filada Contrabandistes Filada Jaume I Filada Mosqueters Filada Masers - CAPITANIA 2022

Dissabte 23 de juliol

- 00.30 h Gran revetlla a la Mitja Galta de la platja d'Oliva, amenitzada per una orquestra, fins l'hora del Desembarcament.
- 05.45 h Desembarcada del Bándol Moro a la Mitja Galta de la platja d'Oliva, amb disparada d'un espectacular castell de focs d'artifici i arcabuseria. Ambaixada mora, batalla i conquesta mora.

Entrada Mora

- 19.30 h Espectacular entrada de les diferents filades mores amb el següent ordre: Obertura de l'Entrada Filada Mudèjars Filada Moriscos Filada Tuareg Filada Marràqueix Filada Almoràvits Filada Taifes - CAPITANIA 2022

Diumenge 24 de juliol

- 12.00 h Visita de cabiles entre les diferents filades, acompanyades per les seues respectives bandes de música.

Entrada Infantil

- 19.30 h Desfilada dels festers més menuts, a ritme de pasdoble dianer.
- 20.30 h Reconquesta del Castell per part del bándol cristià. Ambaixada cristiana, focs d'arcabuseria, batalla i reconquesta cristiana.
- 24.30 h Castell de focs d'artifici i final de la Festa de 2022.

Oliva el nostre

EL MILLOR PAPER DE LA FESTA

*Us desitgem a tots els olivers molt bons
Moros i Cristians*

LA PORTADA ÉS EL CARTELL GUANYADOR DE L'ÚLTIM CONCURS QUE ES VA ORGANITZAR

La FMiCO presenta el llibre de Moros i Cristians dedicat a la gastronomia

La Federació de Moros i Cristians d'Oliva (FMiCO) amb la col·laboració de la regidoria de Festes de l'Ajuntament d'Oliva, van presentar dissabte passat, 2 de juliol, el llibre dels Moros i Cristians d'Oliva 2022, que enguany va dedicat a la gastronomia.

Com cada any, la FMiCO elabora el llibre de festes que pretén ser la memòria física d'unes festes. Igual que els últims anys, el llibre, molt acurat en els seus detalls i qualitats, és un monogràfic sobre un aspecte de la festa. Enguany, el llibre parla de la gastronomia dels Moros i Cristians d'Oliva.

La portada és el cartell guanyador de l'últim concurs que es va organitzar, el de 2020, obra de Juan Diego Ingelmo Benavente. Partint de la gamma cromàtica d'aquest cartell, se n'ha elaborat el disseny de l'interior de tot el llibre, que està organitzat com una mena de menú, amb 10 apartats, que pretenen ser un tast de tots el sabor dels Moros i Cristians d'Oliva. Aquests apartats estan inspirats en el format dels antics menús dels restaurants, amb línies decoratives i lletres corbes, tot emmarcat dins les actuals tipografies.

Els 10 apartats són: Vermut (la dinaora) on els recullen els saludes institucionals. Còctel de benvinguda, amb la presentació dels càrrecs dels MiC Oliva 2022. L'Aperitiu, amb els premiats en el Concurs de cartells de 2020. Entrants, l'apartat per fer memòria amb les cròniques de les capitaniaes de 2019, de Mosqueters i Almoràvits. L'Arròs, on els càrrecs 2022 dediquen unes paraules als festers i la ciutadania. El Caldo, seria l'equivalent al que altres anys s'ha intitulat com Paraules de Festa. En aquest apartat trobem articles de Diego Mestre, amb Memòria de l'exposició «Un segle de records»; Pep Fenollar, Crònica de l'acte benèfic i reparació de la figura de l'Angelet anunciador; Mapi Barreres, col·laboració de Gastroliva; i altres col·laboracions gastronòmiques de la mà d'Evarist Miralles, Salvador Mañó, Chelo Peiró, Xavier Benavent i Paco Alonso i entrevista als germans Lorenzo i José Luis del Restaurant El Pelut. Cassalleta a la barra, l'instagram fester dels joves de la festa. Putxero, presentació de les distintes filades. Taula de postres, amb articles de les filades capitaniaes Taifes i Masers. I tanquem amb Cafè i Copa, que és la guia comercial.

Óscar Prieto, president de la FMiCO: "Tal com es va realitzar en anys anteriors, enguany hem seguit la línia de fer del llibre un monogràfic d'un aspecte de la nostra Festa. Enguany és el torn de la gastronomia, un element central i sempre present

Presentació del llibre de Moros i Cristians 2022.

en la nostra Festa que, entre altres coses, és ben coneguda pels seus putxeros. Al llibre podem descobrir moltes altres coses i, sobretot, els costums culinàries de les distintes filades".

Yolanda Navarro, regidora de festes: "Un any més, la Federació de Moros i Cristians ha preparat un llibre molt didàctic i original, on tots els festers i festeres podran gaudir d'un menú complet on tenen cabuda

tots els components principals de la festa.

Cal destacar que la Federació ha tingut molta cura en el disseny i maquetació, així com en el contingut. Un treball molt costós que arribarà

la festa dels Moros i Cristians a tots els veïns i veïnes, així com a tots els visitants. Un exemple més del gran progrés de la festa que es consolida com un esdeveniment cultural i festiu digne de tots els reconeixements".

Ecovidrio i l'Ajuntament fomenten el reciclatge d'envasos de vidre en festes

Ecovidrio, l'entitat sense ànim de lucre encarregada de la gestió del reciclatge dels residus d'envasos de vidre a Espanya, i l'Ajuntament d'Oliva, en col·laboració amb la Generalitat Valenciana, posen en marxa 'La Reconquesta del Vidre', una campanya per a incentivar la conscienciació del reciclatge d'envasos de vidre durant les festes de Moros i Cristians 2022.

La iniciativa pretén inculcar als ciutadans d'Oliva, i especialment a les comparses, la importància de separar selectivament els residus d'envasos de vidre durant el transcurs de les festes. Per a això, se'ls farà lliurament de poals amb rodes per a facilitar la labor de reciclatge i es decoraran contenidors amb la imatge de campanya.

A més, els dies 22 i 23 de juliol, educadors ambientals informaran festers i ciutadans sobre la importància del reciclatge de vidre, així com dels seus beneficis ambientals, i col·laboraran de manera conjunta amb les comparses per a facilitar-los el reciclatge dels seus envasos de vidre. Amb l'objectiu de motivar als festers i veïns a atendre correctament els educadors ambientals i animar-los a reciclar vidre, s'entregarà com a obsequi un original porta-màscares.

En aquesta edició de 'La Reconquesta del Vidre' participen una trentena de municipis de la Comunitat Valenciana, els quals competeixen per ser la població que més s'involucre amb el reciclatge de vidre durant les festes, incloent-hi la difusió de la campanya.

Els guanyadors de cada categoria en les quals es divideix el concurs (Atabales, Darbukas i Dolçaines) rebran un trofeu de la Reconquesta del Vidre, que els acredita com el municipi més reciclador de les festes.

Totes les comparses implicades activament en la campanya i que reci-

clen correctament els residus d'envasos de vidre, entraran en el sorteig, en cada municipi, d'un dispensador de vidre exclusiu amb la imatge de campanya.

D'altra banda, també es realitzaran sis promocions en línia en la web www.lareconquistadelvidrio.es amb preguntes sobre reciclatge d'envasos de vidre i les festes de Moros i Cristians. En aquestes promocions, els participants que responguen correctament a les preguntes podran guanyar un exclusiu miniglú de 'La Reconquesta del Vidre'.

Tota la informació i bases legals de la campanya, podran ser consultades en www.lareconquistadelvidrio.es.

DISSABTE, 30 DE JULIOL

20.00 h - Rencards i Simptomàtics
C/ Napols *Rock&ROliva*

DIUMENGE, 31 DE JULIOL

20.00 h - Orfeó Josep Climent
Església de la Mar

DIVENDRES, 5 D'AGOST

22.30 h - Banda Simfònica de l'AAMO
C/ Bellreguard

DISSABTE, 6 D'AGOST

20.00 h - Megoc
C/ Bellreguard

DIUMENGE, 7 D'AGOST

20.00 h - Vancouvers i Flamingo Tours
C/ Bellreguard *Rock&ROliva*

DIUMENGE, 14 D'AGOST

20.00 h - Coral Santa Cecília
Església de la Mar

DIUMENGE, 21 D'AGOST

20.00 h - Raval i Vila amb Sarabanda
Plaça d'Europa

DIUMENGE, 4 DE SETEMBRE

20.00 h - Orquestra Clàssica de l'AAMO
Església de la Mar

ÒSCAR PRIETO, PRESIDENT DE LA FEDERACIÓ

“Enguany toca retrobar-se amb la festa i eixir al carrer de manera multitudinària”

–S’apropen unes festes molt esperades, després de l’aturada durant dos anys per la pandèmia.

–Si jo crec que sí. Ja es nota en el poble. Estava fent-me un café i en el típic barret es parlava de la festa. Els festers tenen ganes, però els ciutadans en general també de què tornem al carrer.

–Després de l’aturada dels dos anys, ha costat molt posar de nou tota la maquinària en marxa?

–Costa molt perquè la Festa de Moros i Cristians nostra és molt gran, abasta moltes vessants. Demanar permisos tant a escala municipal com autonòmic, moltes empreses implicades, tracte intra-fester entre la Federació i les Filades i entre les pròpies filades. Costa molt, però són dos anys on va parar tot l’engranatge de la maquinària festera i hem menejat coses, però un dia ja notaves que costava un poc menejar el dia de l’acte benèfic, el dia del Mig Any. El teixit de les empreses i administratiu va un poc al ralenti a nivell de gestió festera.

–Com es troba un tema que sempre preocupa molt com és el de la pólvora?

–Si en principi sí, crec que ara per mitjà de les vies telemàtiques som molt més directes els tràmits i, per tant, està tot presentat i Delegació del Govern, com sempre la gent coneix que un mes abans presentem la petició oficial de poder disparar la pólvora en la via pública, i comença a demanar-nos requeriments. Ens en va fer un per un error administratiu, es va resoldre i en principi va tot en marxa. I a l’espera que confirmen

que podem utilitzar la pólvora.

–I en infraestructures com esteu?perquè havíeu demanat a l’Ajuntament un Castell nou’.

–Si, ja no parlem de remodelar, a nivell de festes el material que tenim és molt antic i necessita una actualització. M’agrada molt el Castell que tenim al poble, però és cert que a nivell d’infraestructures, d’accessibilitat les coses canvien. I volem ser una festa inclusiva i necessitem que tot el món pugui ser partícip de les nostres festes en les mateixes condicions. Per tant, no sols el Castell sinó tot el material que té la festa, com les embarcacions, etc, comença a estar un poc antic i cal fer una actualització de tot el material. I que l’Ajuntament poguera fer una inversió en cadires i material de logística, que és una despesa molt important.

–Després estava l’engalanament, abans de la pandèmia parlàvem que faltaven trams per millorar la decoració del recorregut de les entrades...

–Jo ací vam tindre una assemblea general en la qual explicàvem que la Festa s’encamina a un any de prudència econòmica. Estem en un moment on les Lleis de justificació de subvencions canvien i són qüestions més administratives, però hem d’estar dins de la Llei. Per tant, les despeses d’engalanament son extra, que podríem fer en el cas que a la Festa li anara molt bé. Crec que enguany que és l’any de la represa i de tornar al carrer, pense que eixir a desfilar amb sensació de normalitat ja serà tot un èxit. Si aquestes festes, crec que seran molt paregudes a les del 2019 abans de la pandèmia, seran un èxit i tornar per la porta gran. Inversions extra després de dos anys de séquia econòmica, sense cobrar quotes, ni subvencions totals, el tema de l’engalanament el tenim sempre present. Però enguany és el darrer de l’actual Junta Directiva i no sabem si continuarem. Sí que hem de seure les bases perquè la Festa vaja amb un any de solvència econòmica al davant, que ara anem per darrere. I que els que vinguen puguin fer una aposta per engalanar tot el recorregut de l’entrada i el poble en general.

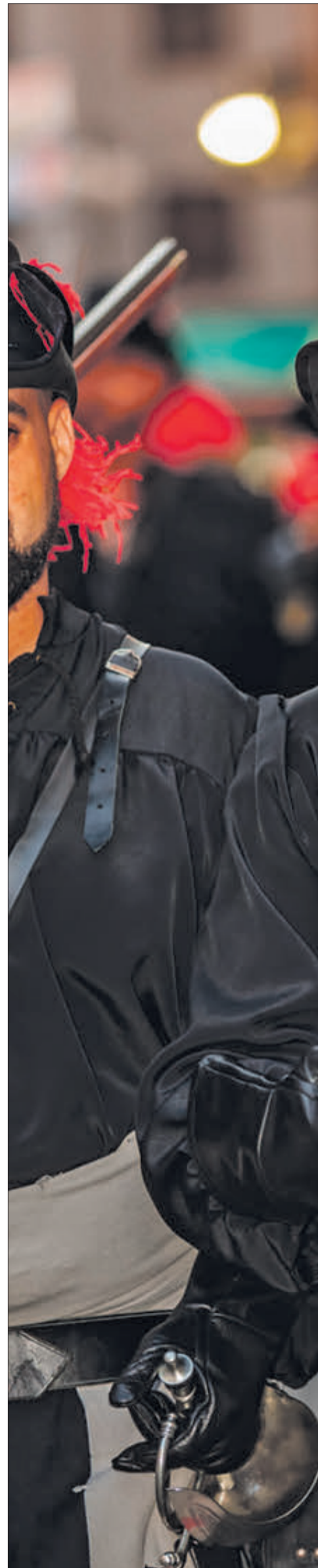
–Parlem de les filades capitanes Taifes i Masers. Després de la pujada espectacular en les Festes del 2019 ho han tingut difícil per preparar les d’enguany?...

–Crec que a nivell de contractació tot és més difícil. Aconseguir boatos, gent i a hores d’ara fer un càtering

està complicat. Moltes empreses han tancat. Ho tenen difícil totes les filades. Però en el cas de les capitanes més. Els ha tocat una època molt dura, el pitjor moment social que pugam recordar, però crec que són filades molt treballadores. Sempre m’agrada recordar que els càrrecs i els presidents fan de l’alegria el seu buc insígnia i faciliten molt les coses. Quan una persona sap emmotllar-se a totes les circumstàncies al final les coses solen eixir bé. Són filades molt potents. Taifes són joves però amb molta gent, de les que més junt a Tuàregs. Però Masers tenen molta història. Des del 1991 estan en la festa amb una idiosincràsia molt valenciana i juguen molt amb el fervor popular. La nit del putxero dels Masers és un espectacle perquè va moltíssima gent amb ells. També es de veres que pràcticament totes les filades actuals són molt fortes i la seua viabilitat i els mecanismes interns de govern estan molt preparats. En el cas de les capitanes amb el suport de la Federació per tirar endavant el que ells consideren enguany. Però crec que ho tenen molt nugat i clar.

–La Nit del Putxero arrossega molta gent de fora, perquè les filades trauen tiquets per al sopar i és una de les idiosincràsies més fortes de la nostra festa...

–Crec que al final en ser una festa plenament de Carrer. Si ens parem a pensar-ho quina filà té una cabila o covil fester on pot abastar a tots els components al seu interior. Sols els Contrabandistes. És una festa plenament de Carrer. Sempre dic que l’entradeta informal és un caos que no s’ha de reglamentar. Evidentment, té

DE MOROS I CRISTIANS

Òscar Prieto desfilant amb la seua filà

“La realitat canvia i el temps també, però dit això és molt possible que l’actual Junta Directiva és planteje seguir”

un cert reglament, però no cal anar a més. Eixos dies la gent ix després de sopar putxero i participa molta gent que ajuda que la gent del poble i les institucions puguen vore el poder de convocatòria social que té la festa. És enorme. La nit del putxero potser el tercer acte que més gent congrega després de les dues entrades.

–I cada vegada ve més gent de fora a eixe acte...

–Si és una promoció de la Festa total. Jo crec que continua funcionant el boca a boca i amb els festers d’altres pobles, on reprenem el tracte després d’aquests anys. Una persona que vullga participar ho té fàcil. Al final és el poder d’atracció de la nostra festa i que ens obri a la resta de la comarca de la Safor i a tota la Comunitat Valenciana i al món sencer. S’espera molta gent.

–S’està treballant per si algun dia la Festa es declara per fi d’Interés Turístic Nacional?

–Si, evidentment. Amb la prudència absoluta. Perquè enguany vam ajornar el Mig any perquè no és podia fer en febrer. A principi d’abril fem un concurs de putxeros. Però la Junta de Govern i jo al front tenim eixe objectiu junt amb molts festers. La festa deu anar encaminada cap ahí, i en el moment que no tinga’m il·lusió per tirar endavant, serà el moment de parar amb els nostres càrrecs. L’objectiu sempre està ahí, però enguany toca centrar-se en retrobar-se amb la festa i eixir al carrer de manera multitudinària, perquè després de dos anys de parada, no hem tingut una baixada de festers, i anem a fer que aquestes festes siguen paregudes a les darreres i seguim amb els mateixos objectius del 2.019. El prudent és ara traure unes bones festes.

–I aquestes festes seran les del Centenari dels Moros i Cristians d’Oliva..

–Sí, són les festes en les quals el fester tornarà a eixir al carrer per celebrar-ho. Ja vam fer un acte benèfic que tenia com a pretensió fer participar a tot el món de la celebració d’eixe Centenari. Trobarem pinzellades més fortes del Centenari en les festes del 2022, però a mi sempre m’agrada recordar que és un projecte a mitjà termini i que el 2025 celebrarem els cinquanta anys de festes ininterrompudes. I estem enmig d’un estudi que culminarà en 2025, ja que l’idea que teníem era que la celebració fora de 5 anys. Un procés durant el qual trobarem actes i pinzellades i temes que et re-

corden que són anys especials per a la Festa.

–Això dona més raó a la possible continuïtat en el projecte de l’actual Junta de la Federació perquè sols heu tingut un any ...

–No sé. Evidentment, els projectes que teníem com a Junta es queden aquí. Tirem endavant el Centenari de manera forta i pots fer projectes alternatius, com l’exposició, o l’acte benèfic o l’estudi, que si no tens temps no es poden fer, s’han pogut realitzar. La continuïtat està en l’aire perquè crec que les conclusions. Si és per la Junta evidentment no hi ha cap discussió possible. Dintre de les filades han decidit que si el president acabava o continuava perquè els anys de pandèmia no contaven. Jo aposte per convocar eleccions perquè et dona més pes per reafirmar el teu projecte fester. Per tant, al 2.022 en octubre convocarem el procés, que s’ha de parlar amb la Junta, la família i que al final demanda molt de temps. La realitat canvia i el temps també, però dit això és molt possible que l’actual Junta Directiva es plantege seguir.

–I com veu el President el futur de la Festa? Que li agradaria que millorara?

–Tot i apostar per una vessant cultural, com la que aposta l’actual Junta de Govern, i tenim molt de marge de millora, la Festa en certa manera no ha de canviar. Som una festa de carrer molt important. La nostra idiosincràsia és estar al carrer, anar a veure a les filades i poder fer-te’n una sense problemes, escoltar les xarangues o cada dia poder sopar amb una cabila diferent. Eixe punt de la Festa, per com evoluciona la societat pot ser que canviara en un futur, però a mi no m’agradaria que ho fera. Crec que tenim marge de millora en tots els aspectes possibles: en l’administratiu, en la Junta de Govern que s’ha d’actualitzar per tindre un tracte més directe amb les institucions i els festers. A les institucions també els demanem un tracte com la Festa més gran del poble, com associació que més arrossega i l’única festa que té el títol de Festa d’Interés Autòndomic a la comarca. Tenim un pes que s’ha de reconèixer. Millora en engalanaments, en infraestructures, en tots els aspectes festers. El dia que no considere que tot té marge de millorar no té sentit que estiga jo ací. Tot es presta a millora i d’alguna manera fa la festa més gran. Podem presentar un projecte i l’assemblea modificar-lo o ratificar-lo. Els marges de millora de la nostra festa són infinits.

L'Àngel Anunciador (1921).

Governador i governadora (1920).

LES FESTES HAN TINGUT TRES ETAPES I HI HA CONSTÀNCIA DE LA SEUA CELEBRACIÓ EN 1921

Una ciutat arrelada als moros i als cristians

Oliva és una ciutat costanera, anomenada Awriba durant l'etapa musulmana de dominació de Còrdova i durant l'etapa de la Taifa de Dènia. Conquerida per al cristianisme el 1239 per Jaume I, concretada en estes terres per part de Guillem d'Aguiló i el Senyor d'En Carròs (Almirall Francesc Carròs).

La fundació del "Lloc d'Oliva" va tindre lloc entre gener i febrer de 1.249 quan el Rei Jaume I va autoritzar a Francesc Carròs a repartir les terres de les alqueries d'Oliva, operació en la qual van cooperar els seus nebots genovesocatalanes Andrèu i Alberto de Flix (o "della Volta").

La fundació del "Lloc d'Oliva" va tindre lloc entre gener i febrer de 1.249 quan el Rei Jaume I va autoritzar a Francesc Carròs a repartir les terres de les alqueries d'Oliva, operació en la qual van cooperar els seus nebots genovesocatalanes Andrèu i Alberto de Flix (o "della Volta").

En la fundació de la nova Oliva sobre les restes de l'antiga Awriba hi havia, segons les cròniques, unes quaranta cases, un carrer i una plaça sobre l'actual Plaça de l'Església i la primera església que va haver-hi a la ciutat es va dedicar a Sant Francesc d'Assís per ser el sant al qual tenien major devoció els Carròs. Després també va coincidir que els Centelles tenien com a sant de major devoció Sant Francesc amb el que Oliva és franciscana des dels seus propis orígens i durant tota la seua història.

Posteriorment fou declarat el Comtat d'Oliva creat el 1449 per Alfons el Magnànim en consideració pel suport rebut per Francesc de Gilabert Centelles i Queralt, comtat que va continuar en mans de la família Centelles, posteriorment emparentada amb els Borja, ducs de Gandia. El raval o moreria d'Oliva, que es va

Moros del Metall, any 1975.

desenvolupar poc després de l'alçament d'Al-Azrak, al voltant de la mesquita situada on actualment es troba l'església de Sant Roc. Oliva fou el tercer municipi valencià on més moriscos marxaren amb l'expulsió del 22 de setembre de 1.609, després de Sogorb i Xàtiva. De les 479 cases censades al Raval d'Oliva hi havia 450 de moriscos. En total foren 843 veïns d'Oliva expulsats per Dènia i obligats a deixar terres i propietats.

LES PRIMERES FESTES DOCUMENTADES

La boda del rei Felip III de Castella i II de València i Margarida d'Austria va tindre lloc a la catedral de València el 18 d'abril de 1.599. L'elecció final va ser gràcies a la influència de Francisco Gómez de Sandoval i Rojas, Marqués de Dènia

i futur Duc de Lerma, qui va aconseguir el canvi de decisió. Ocultes pels cronistes entre la retòrica aduladora cap a la capital del Túria, les vertaderes causes monàrquiques de la designació del lloc definitiu van ser essencialment econòmiques i logístiques, això sense comptar el profit particular que va obtenir el Marqués de Dènia per acostar al rei als territoris patrimonials que posseïa en el regne valencià. De fet, Felip III i Margarida d'Austria es van allotjar a Dènia poc abans i algun temps després de les noces.

El rei va entrar al Regne de València per la Font de la Figuera el divendres dia 5 de febrer de 1.599, descansant dissabte dia 6 a Xàtiva. L'endemà, oïda missa al Convent de Santa Clara, proseguí cap Oliva, on feu nit al Palau Comtal dels Centelles entre el diumenge dia 6 i el dilluns dia 7

La primera dona capitana festera Fila Pirates (1999).

de febrer. Després marxà cap El Verger i va a arribar a Dènia.

Finalitzades les Festes el rei se'n tornà de Dènia cap Oliva, i en arribar al Molinell els veïns representaren per sorpresa un simulacre de desembarc de turcs, amb la lluita contra els cristians, que es considera el precedent més antic d'una referència a festa de Moros i Cristians al País Valencià.

Aquesta actuació per sorpresa va fer desmaiar a diverses dames de la Cort, que creigueren que era real. El poeta Lope de Vega, que acompanyava el següent rei, va cantar amb un poema seu la partença del rei Felip III del Castell Palau d'Oliva on havia dormit, i el simulacre de la marjal. Forma part del "Romance de las venturosas bodas del rei que se celebraron en la Insigne Ciudad de Valencia"

i també es ressenya al "Libro copioso y muy verdadero del casamiento y bodas de las majestades del rey de España don Felipe tercero con doña Margarita de Austria" a la Biblioteca General de la Universitat de València.

LA PRIMERA ETAPA FESTERA

El 1921 les festes majors de la ciutat es desenvolupaven a principis de maig al voltant de l'adoració al Santíssim Crist de Sant Roc, imatge religiosa molt arrelada a la parròquia de Sant Roc, amb l'església del mateix nom, i que com s'ha indicat abans, està situada al centre de l'antic raval morisc. Durant les celebracions d'eixe mateix any s'inclouen en la programació per primera vegada els actes propis de la festa morocristiana.

La imatge del Crist va ser una donació

Bandolers. Oliva 1921.

Desembarc Canibal. Anys 50.

Moros i Cristians. Anys 50. Arxiu Joan Costa.

La filà Canibals, als anys 80.

Moros i Cristians al Castell. Anys 50. Arxiu Joan costa.

Festers davant del Castell (1950). Foto Dora Santapau.

Els Creuats. Anys 80.

del patriarca Sant Joan de Ribera, probablement en la seua visita pastoral de 1571, per refermar la fe cristiana d'un barri que llavors comptava amb una majoria de cristians nous amb un culte no massa evident.

Albert Alcaraz, en la seua conferència "recuperació i expansió dels festes de Moros i Cristians en els dècades de 1950 i 1970. Breu introducció al casal d'Oliva" va recordar que el vicari de Sant Roc en 1921 era de Muro i que la introducció d'aquestes celebracions

a Oliva podrien tindre aquest referent important ja que també apareixen noms de filades que també estaven en aquella ciutat. De fet "va ser a Muro on apareix per primera vegada la figura de l'Àngel anunciador, que després es reproduïx a Oliva".

Tot i que actualment no existeixen un gran nombre de documents d'aquelles festes, se sap per tradició oral que, participaven dos bàndols o comparses genèriques, la de moros i la de cristians, i que estes acompanyaven la

imatge del Crist durant la processó.

Una de les mostres existents és la fotografia del personatge infantil que anunciava l'inici de les festes, i que ja va aparèixer el mateix 1921; "l'Angelet Anunciador". La figura que vestia una vestimenta bíblica, mig egípcia mig romana, amb una espasa i muntat a llocs d'una haca anunciava i emplaçava a viure la festa als veïns mitjançant una proclama arengadora. Segons les informacions consultades, les representacions duraren fins al 1925 per no

poder posteriorment atendre les despeses econòmiques associades.

LA SEGONA ETAPA FESTERA (1950 I 1956)

El 1950, amb l'impuls de les autoritats de reincorporar els MMiCC, els actes de a Fira i Festes van retornar al mes de maig, probablement per coincidir amb l'entrada de la nova imatge de Crist; es reprenen les festes de Moros i Cristians, amb gran acollida; de seguida es van configurar diferents

comparses de festers. La programació estava estructurada a la manera alcoiana, en 3 dies en els que configuraven els següents actes: Diana i Entrades dels dos bàndols, Ambaixades i alardos, Dia del Crist i Processó General.

Entre comparses/filades destaquen Tuaregs, Pirates i Caníbals. Estes associacions ja comptaven amb la seua pròpia junta. També destacar la presència d'altres amb una menor institució, Cristians, Mosqueters, Contrabandistes/Bandolers, Llauradors, Caçadors, Garibaldins, etc. van ser alguns d'estos.

La festa es va celebrar per última vegada el maig de 1957, per raons econòmiques segurament propiciades per la forta gelada que patí el camp valencià en febrer de l'any anterior.

LA ACTUAL TERCERA ETAPA, DES DEL 1975

El 1975 l'etapa franquista estava arribant a la fi amb la pressentida mort del dictador. El president del Gremi de la Metal·lúrgia, Rafael Boronat, d'origen alcoià i clarament influenciat per les famoses festes del seu poble, proposa als seus companys formar esquadra vestits com ho feien els festers de MMiCC, en concret del bàndol moro. Els companys acceptaren de bona gana i desfilaren el dia de l'ofrena de flors, acompanyant la resta del seguici. Aquest any van nàixer els Moros del Metall, la primera comparsa/filà de la 3a i actual etapa MMiCC.

Per primera vegada estes festes no es celebren en honor al Santíssim Crist de Sant Roc, ni cap altra figura lligada a la religió, i tampoc localitzen els seus actes oficials al barri del raval. S'inclouen i es reincorporen dins la programació de la Fira i Festes existent.

L'any següent, el 1976 es refunden algunes de les filades de la segona etapa (Tuaregs, Pirates, Caníbals), i se'n van formant de noves, Mudèjars. Açò provoca que el nombre de festers s'incrementa cada any, el que demanda un major nivell d'organització i de pressupost econòmic, creant-se en primer lloc la Junta de Comparses, i posteriorment la Junta Central de Moros i Cristians d'Oliva.

Amb la festa consolidada, l'any 1996 el consistori decideix traslladar la Fira i Festes al setembre, i pretenia que els moros i cristians també es traslladaren, però la decisió dels festers va ser organitzar la Festa al voltant del tercer dijous de juliol. Això va provocar que la fira quedara òrfena, perquè els antics gremis estaven quasi desapareguts i allò que l'acabava d'omplir era la gran repercussió social i econòmica que tenien els moros i cristians. Actualment s'ha traslladat, a mode de conjunt de fires, a la segona quinzena de juny.

Així les coses, la festa morocristiana realitza un gran esclat i augmenta el nombre de festers, especialment joves universitaris als quals es beneficià el canvi de dates, perquè se situen fora del calendari d'exàmens, i d'altra banda adquirixen una gran importància turística per la seua celebració en plena campanya d'estiu.

A hores d'ara la Junta Central, esdevinguda Federació l'any 2010 per qüestions legals i de funcionament, és la que regix la festa, amb el suport econòmic de l'Ajuntament, i dels mateixos festers i festeres.

EL TREBALL ES DIRIGEIX A XIQUETS I XIQUETES A PARTIR DELS SIS ANYS

Convocada la VI Beca d'Investigació Serafi de Centelles i Riusech

L'Associació Cultural Centelles i Riusech ha donat a conèixer les bases de la sisena edició de la Beca d'Investigació 'Serafi de Centelles i Riusech' dirigida a llicenciats/dones i investigadors/es interessats a realitzar un treball de recerca sobre un tema vinculat a la vila d'Oliva, els històrics 'Estats d'Oliva', i preferentment de la casa comtal dels Centelles i Riusech.

Aquesta beca està dotada amb la quantitat de 1.500,00 euros. El pagament d'aquesta s'efectuarà en els terminis

següents: 500,00 € en el moment de la concessió de la beca, acte que tindrà lloc el mes de desembre de 2022, el mateix dia en què es presente la revista d'investigació Capdells, editada pel ACCR. La resta, és a dir, la quantitat de 1.000,00 € a la presentació per part del becat/dona de l'estudi acabat i sempre que l'autor/a a compte amb l'informe favorable de la Junta Directiva de l'Associació.

Les sol·licituds es presentaran abans del 30 d'octubre de 2022 a l'adreça de

correu electrònic info@centellesoliva.es. Juntament amb la sol·licitud, es presentarà la documentació següent: un guió sobre el treball a realitzar per el/la sol·licitant, on es plantejarà el desenvolupament del contingut i l'índex general del projecte. Si es tracta d'un treball de final de grau (TFG) o tesi doctoral, declaració del director/al fet que el tema està relacionat amb el de la convocatòria. Amb caràcter opcional, els sol·licitants podran adjuntar qual-sevol informació i documentació que ajude a la comprensió i valoració del seu projecte.

EL JURAT

El jurat estarà compost per: el president i secretari de l'Associació Cultural Centelles i Riusech, l'investigador/a be-

cat/dona de l'edició anterior, el director de la revista d'investigació Capdells, el regidor de Cultura de l'Ajuntament d'Oliva i un professor d'Història pertanyent a la ACCR. Podrà declarar-se desert.

El/la sol·licitant que obtinga la beca, tindrà un termini d'un any per a la realització i lliurament del treball a l'Associació Cultural Centelles i Riusech. En tot cas, la Junta Directiva podrà concedir una pròrroga a l'investigador/al fet que justificadament el sol·licite al president de l'Associació.

Des de la seua creació s'han concedit les següents beques: Els comtes d'Oliva a Sardenya -Josep Sendra i Va moldre 1997, Juan Francisco Pardo Molero - La guerra i els cavallers 1998, M. Isabel Lorite Martínez - En Pere de Centelles,

IV comte d'Oliva 1999, José Bordes García - La vila d'Oliva: Senyors i camperols a la baixa Edat Mitjana 2001 i Marta Roig Tercer - Arquitectura tradicional urbana.

LA RÀDIO OFICIAL del Valencia CF

Irene Verdú.

AMB 'EMBOLIC A LA BIBLIOSSELVA'

Irene Verdú guanya el segon Premi Emili Teixidor

L'escriptora olivera de literatura infantil Irene Verdú ha sigut guardonada amb el premi Emili Teixidor per a primers lectors atorgat per l'editorial La Galera amb el patrocini de la Fundació Enciclopèdia Catalana en la seua segona edició segons es va donar a conèixer dimarts 21 de juny passat a Barcelona.

Divertit, lúdic i imaginatiu, el conte il·lustrat "Embolic a la Biosselva" ens presenta la fauna bibliòfila de la Biosselva a tot color per a explicar als joves lectors com funciona una biblioteca. El premi aconseguit és de 2.500 euros a compte dels drets d'autor i la publicació del treball a "La Galera".

El jurat, format per la directora de La Galera Pema Maymó, la periodista de La Vanguardia Antònia Justícia, l'escriptora Anna Canyelles, la llibretera Fe Fernández i l'escriptora i editora Laura Espot,

ha premiat Verdú per "haver creat una història fresca i alegre, per a convertir un lloc simbòlic conegut per tots els lectors -com és una biblioteca- en un espai de diversió memorable i per l'aportació lúdica a través del llenguatge i la repetició".

"Embolic a la Biosselva explica la història de la senyoreta Zebra, a qui li encanta ser bibliotecària: és tan bonic treballar envoltada de llibres! Així i tot, vol agafar-se unes merescudes vacances i necessita algú que l'ajude en la seua tasca. Un darrere l'altre, els animals interessats aniran desfilant per la Biosselva i provocant més d'un dubte! Com pot ser tan complicat trobar el candidat ideal?"

El treball es dirigeix a xiquets i xiquetes a partir dels sis anys. Cal recordar que Irene Verdú exerceix de bibliote-

cària a la Biblioteca Tamarit d'Oliva. Verdú reconeix que la Senyoreta Zebra "Té bastant d'Irene Verdú, perquè viu en el món d'Irene Verdú, que és profundament afectiu, naïf i jugón. Però, sobretot, té molt de les meues companyes bibliotecàries, que són les que m'han contagiada aqueixa espècie d'enamorament per la biblioteca com a concepte, com a institució social, com a comunitat, com a font d'instrucció i edificació personal, com a continent i contingut, com a centre de dinamització cultural, i com a lloc de trobada... i de tornada... i de refugi. Té d'elles també la seua resolució, el seu dinamisme, el compromís amb la seua professió, les seues xicotetes obsessions i manies de bibliotecària, (que són molt gracioses), i la forma acurada i fins i tot pomposa d'expressar-se".

FIRA en honor a Francisco Laporta Valor
MODERNISTA
D'ALCOI
PINZELADES
DE MEMÒRIA

del 19
al 25
de setembre
2022

www.alcoiturisme.com

ES VA PLANTEJAR LA CONSTRUCCIÓ DE DOS VIALS DE SERVEI QUE CONNECTEN AMB LA ROTONDA-NORD

L'accés sud d'Oliva a l'AP-7 s'inaugurarà a la tardor de 2023

Foment planteja l'obertura de l'accés sud a l'AP-7 per a principis de tardor de 2023 segons va anunciar l'alcalde d'Oliva Yolanda Balaguer després de la reunió amb el cap de servei de Demarcació de Carreteres de l'Estat a la Comunitat Valenciana, Jose Vicente Pedrola el director d'Obres del Ministeri de Foment, Juan Carlos Yuste, que van visitar dilluns 11 de juliol Oliva per a informar sobre l'estat d'alguns projectes com per exemple la connexió sud, la cessió de la N-332 o l'eliminació de punts negres a la ciutat d'Oliva.

L'alcalde d'Oliva, Yolanda Balaguer, juntament amb la resta de regidors i regidores, es va citar a l'Ajuntament d'Oliva amb el cap de servei de Demarcació de Carreteres de l'Estat Espanyol a la Comunitat Valenciana, Jose Vicente Pedrola perquè s'informara a tota la corporació de l'estat d'execució d'alguns projectes pendents i futurs en les carreteres del nostre municipi.

En la seua visita, José Vicente Pedrola va manifestar la predisposició de Demarcació de Carreteres a desenvolupar el projecte de reordenació dels accessos per a eliminar el punt negre situat en l'encreuament del camí vell de Gandia-Xàtiva, situat a l'accés nord d'Oliva. En aquesta reunió, amb els regidors i regidores, es va plantejar la construcció de dos vials de servei que connecten amb la rotonda-nord i garanteixen la seguretat viària i de trànsit alhora que possibiliten el trànsit de ciclistes mitjançant un vial paral·lel exclusiu per a aquests vehicles, un projecte que actualment s'està reconsiderant.

Reunió amb el cap de servei de Demarcació de Carreteres

D'altra banda, també es va tractar l'eliminació del punt negre situat a la carretera CV-678, que enllaça Pego amb la N-332 en el sud d'Oliva. L'any passat es va aprovar la informació pública i el traçat d'aquest nou enllaç amb un pressupost de més de sis milions d'euros. El cap de Carreteres ha informat que el projecte està redactat i pendent d'aprovació per part del Ministeri. L'objectiu és millorar el control de l'accessibilitat mitjançant la supressió

de la intersecció existent en la carretera de Pego, la construcció d'un nou accés elevat, i l'execució de camins laterals de servei en tots dos marges.

Un dels projectes que més interès va suscitar en la reunió va ser el de la cessió de la travessia de la N-332 per Oliva, una reivindicació històrica també per part de tota la ciutadania d'Oliva, que tracta de millorar la mobilitat dins del nucli urbà de la ciutat així com de la seguretat tant de vehi-

cles com de vianants. El cap de Serveis de Demarcació de Carreteres ha mostrat la voluntat del Ministeri de cedir aquest tram a l'Ajuntament d'Oliva, que acabaria sent el responsable i, per tant, amb potestat de decidir sobre el mateix.

L'alcalde d'Oliva Yolanda Balaguer va manifestar que "aquesta reunió i posterior visita ha sigut molt productiva perquè hem pogut conèixer de primera mà l'estat de les obres de la

connexió sud i he pogut transmetre, en representació de l'ajuntament, totes preocupacions que tenim sobre punts negres, l'estat d'execució de les obres i la problemàtica de circulació en la N-332». «La col·laboració entre institucions és fonamental i tan important com la predisposició de les persones que formem part d'elles per a treballar conjuntament amb l'objectiu de millorar la mobilitat, els accessos i les infraestructures de la nostra ciutat i propiciar, entre altres coses, una millor connectivitat de la nostra indústria" ha volgut afegir.

Ioana Sintimbrean, regidora de Mobilitat, també ha valorat molt positivament la visita. "Oliva és un punt clau per a la mobilitat de la zona, i des de l'ajuntament hem treballat molt perquè totes les administracions competents en la matèria s'impliquen per a donar solucions en els problemes existents i per a millorar la mobilitat tant interna com externa. Celebrem la construcció del nou enllace sud, i seguirem molt atentes a la resta de projectes perquè es duen a terme". Després de la reunió el cap de servei de Demarcació de Carreteres de l'Estat a la Comunitat Valenciana i el director d'Obres del Ministeri de Foment han visitat les obres de la variant sud per a conèixer de primera mà i analitzar els punts tractats; allí es va afegir l'alcalde de Pego, Enrique Moll, que va expressar la urgència de la seguretat d'aquest encreuament que ve reivindicant-se des de fa molts anys i que és necessari tant per a turismes com per a ciclovianants.

L'ACTUACIÓ PRETÉN AMPLIAR L'AMPLE LA CARRETERA FINS ALS 15 METRES

Diputació licita de nou les obres de la carretera entre Oliva i Piles

La Diputació de València licita de nou les obres de la Natzaret-Oliva entre Oliva i Piles després de la renúncia de l'empresa adjudicatària anterior la Unió Temporal d'Empreses Guerola Àrids i Formigons S.L.O.-Asfaltecno Obres i Serveis, S.A. En la reformulació del projecte degut a l'augment dels costos de materials s'ha passat d'un pressupost anterior d'1.891.517,21 euros a més de dos milions d'euros.

La Diputació de València ha obert fa uns dies el termini de licitació de les obres d'ampliació de la plataforma en la CV-670, concretament en el tram que connecta Piles i Oliva, a la comarca de La Safor. L'actuació dona resposta a una reivindicació històrica de tots dos municipis i de la comarca en el seu conjunt, i amb el nou traçat, de 15 metres d'amplària, "es millorarà tant la mobilitat com la seguretat

en aquesta via que travessen cada dia més de 12.000 vehicles", assenyalava el responsable provincial d'Infraestructures, Rafa García.

Amb un pressupost d'una mica més de dos milions d'euros i un termini d'execució de set mesos, la presentació d'ofertes estarà oberta fins al pròxim 3 d'agost. El projecte d'ampliació de la CV-670 entre Piles i Oliva inclou un carril bici i vials laterals per a evitar els accessos perpendiculars directes.

Els treballs consistiran principalment a ampliar una calçada que al llarg del temps ha presentat problemes de falta d'espai, la qual cosa permetrà no sols eixamplar els carrils sinó construir vorals que ajuden a evitar la conflictitat del trànsit. "La prioritat és reforçar la seguretat i evitar els sinistres que es registren en els desplaçaments

des de Piles i altres localitats de la comarca amb direcció a Oliva i al nord de la Safor", explica el diputat de Carreteres.

Aquesta actuació pretén ampliar l'ample la carretera fins als 15 metres, introduint vorals en els laterals i la millora dels radis de gir en les corbes del traçat, de la connexió amb la redona d'Oliva i del drenatge de l'aigua contra inundacions. A més, comptarà amb la construcció d'un carril bici i d'un vial de servei en el marge esquerre de la carretera per a evitar els accessos directes.

El carril bici recorrerà en paral·lel a la nova calçada, que comptarà amb sistemes de drenatge per a evitar acumulacions d'aigua en una carretera molt transitada, especialment durant la temporada estival ja que dona accés a les zones costaneres del sud de la Safor.

Carretera que serà sotmesa a obres de millora.

LA PLATJA DE L'AIGUA MORTA TÉ QUATRE PUNTS DE VIGILÀNCIA, AMB UNA DOTACIÓ TOTAL DE 14 SOCORRISTES

Una empresa privada s'encarrega de la vigilància de les platges

Per a aquesta temporada 2022, l'operatiu d'assistència i socorrisme que ha sigut adjudicat a l'empresa PROVITA en un procediment de licitació oberta per als pròxims dos anys per 947.814,00 euros, compta amb un total de 5 Postes Sanitàries, (2 Postes Sanitàries-Base i 3 Postes Sanitàries Auxiliars), i 19 Punts de Vigilància de Proximitat, ja que les postes provisionals s'emplaçaran darrere del cordó dunar.

El dispositiu l'integren 59 persones que es repartiran entre les 5 postes sanitàries habilitades al llarg dels 9 quilòmetres de costa, que s'estén des de la platja de Terranova fins a Les Deveses. Els serveis estaran operatius els 62 dies de temporada alta (juliol i agost) i 13 dies de setembre.

Segons ha assenyalat el regidor de Turisme i Platges de l'Ajuntament d'Oliva, Kino Calafat, "s'ha fet un esforç molt important per tal de garantir la qualitat de tot el dispositiu, de la gestió de les platges i de l'accessibilitat i seguretat. És fonamental que els usuaris estiguen tranquils a l'hora de fer ús de les platges, ja que Oliva es caracteritza per tindre un turisme familiar." A més, Calafat ha mostrat la seua confiança en l'empresa PROVITA, nova adjudicatària i responsable del servei de socorrisme, però que compta amb una ampla experiència en aquests tipus de serveis a tota Espanya.

Així, a la platja de Terranova-Clotal, hi ha instal·lats dos punts de vigilància amb dos socorristes cadascun, i a la platja de Terranova-Burguera, un punt

Presentació del dispositiu de platges

de vigilància, una posta sanitària auxiliar, i cinc socorristes en total.

La platja de Pau Pi disposa de tres punts de vigilància i una posta sanitària central amb 10 socorristes, més un responsable, un coordinador, conductors, l'ambulància que cobreix el servei en la totalitat de platges amb vigilància, amb una dotació de 2 TES, una DUE, un quad i una moto nàutica i els encarregats del bany adaptat.

Així mateix, a la platja de l'Aigua Blanca es disposa d'un punt de vigilància i una posta sanitària auxiliar, amb una dotació de 5 socorristes, mentre

que a la platja de Rabdells estan disponibles dos punts de vigilància, amb cinc socorristes en total.

La platja de l'Aigua Morta té quatre punts de vigilància, amb una dotació total de 14 socorristes, incloent responsables, patrons i conductors, i a més disposaran d'un quad i una moto nàutica. Pel que respecta a la platja de les Deveses es poden comptabilitzar dos punts de vigilància amb quatre socorristes en la zona.

La vicealcaldessa i regidora de Contractació d'Oliva, Ana Morell ha destacat que "estem convençuts que

continuarà el bon treball, per part de PROVITA, que ha fet Creu Roja i la bona coordinació entre empreses, ja que gran part dels treballadors i treballadores seguiran oferint la seua experiència per tal de garantir la seguretat dels veïns i veïnes i turistes que visiten i visitaran les nostres platges durant aquest estiu; l'estiu que suposarà la recuperació pràcticament de la normalitat."

Per la seua part, l'alcaldessa d'Oliva, Yolanda Balaguer, va volgur donar la benvinguda a tot el personal de salvament marítim que enguany custodiarà les platges d'Oliva i ha declarat que

"la nostra ciutat està preparada per a rebre a les persones que ens visiten i que vulguen gaudir de les nostres platges aquest estiu, per fi, amb total normalitat". "Comptem amb un equip de professionals que vetllaran tota la temporada per la nostra seguretat, nombrosos punts de vigilància, postes sanitàries, ambulàncies, quads de salvament, etc. Però cal també apel·lar a la responsabilitat individual i col·lectiva per gaudir del bany, tenint sempre en compte la normativa i les instruccions dels socorristes".

Servei de bany adaptat

El divendres, 1 de juliol, es posava en marxa el servei de Bany Adaptat per a permetre a persones amb mobilitat reduïda gaudir de l'aigua de la mar a les platges de l'Aigua Morta, Terranova i Pau Pi. Des d'aqueix dia, i fins al 31 d'agost, de dilluns a diumenge, d'11.00 h a 13.00 h i de 17.00 h a 18.30 h, divendres, dissabte i diumenge, 4 auxiliars de bany desenvoluparan aquest servei a les platges (Pau Pi i Aigua Morta), amb la finalitat de cobrir les necessitats de persones majors, discapacitats o qualsevol usuari de la platja que no puga, per si mateix, gaudir del bany a la mar.

Aquest servei estarà disponible en la posta de la Platja Pau Pi a la Plaça Europa, en Aigua Morta en el C/ de Jacomar de San Fernando i, mitjançant cita prèvia en Terranova-Burguera. En aquesta última, es podrà accedir al servei prèvia petició, 48 hores abans del servei, telefonant al 656 59 60 30

PER SOSTENIBILITAT I QUALITAT DE SERVEIS

Les banderes de qualitat tornen a onejar a les platges d'Oliva

Les platges d'Oliva ja llueixen, novament, les quatre Banderes Blaves amb les quals l'Associació d'Educació Ambiental i del Consumidor (ADEAC) reconeix les millors platges per criteris de sostenibilitat i de serveis. Aquests guardons ja onegen a les platges de l'Aigua Blanca, de l'Aigua Morta, de Pau Pi i de Terranova-Burguera, certificant així la qualitat, la seguretat i l'accessibilitat de la seua costa.

A més, el litoral d'Oliva també disposa de la Bandera 'Q' de Qualitat de l'Institut per a la Qualitat Turística Espanyola (ICTE), un distintiu atorgat a les platges que compleixen amb exigents criteris de qualitat, seguretat, rigorositat i professionalitat en la gestió i en els serveis que ofereixen. És el principal distintiu espanyol de qualitat de les platges del nostre país i s'aconsegueix després de realitzar

una exhaustiva auditoria.

Aquest procés analitza, entre altres serveis, els equipaments d'ús públic, els serveis de neteja i la recollida selectiva de residus, els dispositius de seguretat, salvament i primers auxilis, els serveis d'informació, els accessos a la zona de bany, els serveis higiènics i els serveis dels establiments d'oci.

El mateix ocorre amb les banderes Qualitur de Turisme Comunitat Valenciana, que onegen en les platges d'Oliva, un segell que reafirma l'excel·lent qualitat ambiental de la costa olivera, resultat que garanteix unes platges òptimes per als banyistes, a més de comptar amb uns serveis cada vegada més inclusius, accessibles, i confortables.

En aquest sentit, des dels depar-

Les banderes de qualitat de les platges d'Oliva

taments de Turisme i de Platges de l'Ajuntament d'Oliva, que dirigeix Kino Calafat s'ha apostat una altra vegada per la seguretat i accessibilitat a l'hora de dotar a les platges de banderes amb codis de senyals perquè les persones que tenen problemes a l'hora de distingir els colors pugu-

diferenciar l'estat de la mar de manera totalment clara. Per això, Oliva, pionera a Espanya en la instal·lació d'aquestes banderes a les seues platges, tornarà a oferir als seus usuaris codis de signes en els seus distintius de platja (verda, groga i roja) amb la finalitat que les persones amb proble-

mes per a diferenciar tots o alguns colors (daltonisme o discromatòpsia) les puguin diferenciar de manera segura. Aquest codi és un sistema gràfic d'identificació dels colors concebut per a les persones que pateixen de daltonisme realitzat per l'empresa portuguesa Color ADD.

S'HAN PRESTAT PER ACONSEGUIR EL REPTE LECTOR MÉS DE 400 LLIBRES.

Èxit de participació en setena edició del Repte Lector 2022

L'objectiu del repte lector és fomentar la lectura entre els xiquets i xiquetes d'entre 6 anys, fins als joves de 16 anys, és una activitat molt divertida per a l'estiu que apropa el món dels llibres als més menuts.

La Biblioteca Tamarit va presentar fa unes setmanes la setena edició del Repte Lector per a l'estiu, en la primera setmana de vacances escolars ja s'han inscrit al repte lector quasi un centenar de xiquets i xiquetes i s'han prestat per aconseguir el repte lector més de 400 llibres.

El regidor de Cultura, Música i Biblioteques, Julio Llorca, ha assegurat que "El repte lector sempre té molt bona acollida, però aquest any ha tingut molt d'èxit de participació des de la primera setmana, és un goig veure famílies senceres vindre a la biblioteca per adquirir lectures per l'estiu i com els xiquets i xiquetes ho viuen de forma intensa i divertida, fomentant l'hàbit de la lectura és el nostre compromís i a més a més estem creant un vincle molt positiu entre la lectura i la visita periòdica a les Biblioteques d'Oliva".

Presentació del repte lector.

L'activitat consta de quatre reptes de lectura per als xiquets i xiquetes de 6 anys fins als joves de 16 anys. La 7a edició del Repte Lector va començar el

passat 27 de juny, i finalitzarà el 2 de setembre.

El Repte Lector és un itinerari de lectura flexible, conformat per llibres de

gran qualitat i varietat que acuradament han triat les bibliotecàries, i s'han organitzat per edats. Per a aconseguir cada desafiament caldrà llegir sis llibres i

presentar una ressenya d'un llibre que la persona que el llig haurà triat entre els sis. La ressenya podrà ser un resum, un dibuix, una manualitat, un vídeo...

ELS REPTES

Els reptes a aconseguir són: el repte 1, al pas: el repte 2 al trot, el repte 2 al galop i el repte 4 olímpic.

De l'edició passada ha nascut el llibre Poemes per a un repte, un homenatge al premi Cervantes 2020, Francisco Brines, aquest poemari ha estat publicat pel Servei de Biblioteques d'Oliva amb les ressenyes de les xiquetes i xiquets participants del Repte Lector de l'any passat. Amb totes les participacions d'aquesta edició també s'editarà un llibre amb les obres dels participants.

En aquesta edició participa ACCO, Associació de Comerciants d'Oliva, amb el lliurament de premis, farà entrega d'EurACCOs, a les persones guanyadores per gastar-los al comerç de la ciutat.

Les inscripcions es poden fer a Biblioteca Tamarit; o per correu a: bibliotecatamarit@gmail.com o al 962 963 740.

Medi Ambient participa en la Campanya 'Tortugues en el Mediterrani 2022'

Aquesta iniciativa mediambiental està present en 60 municipis de la Comunitat Valenciana que, com Oliva, exhibiran cartells per tota la ciutat per tal d'informar sobre com actuar en cas de veure una tortuga marina en problemes. Oliva dona suport a l'acció divulgativa per protegir aquests animals en l'època de nidificació.

L'Ajuntament d'Oliva, representat per la regidora de Medi Ambient, Maria Josep Llorens, va participar, el dijous, 23 de juny, en la presentació de la campanya de sensibilització Tortugues en el Mediterrani 2022 de la Fundació Oceanogràfica, en la qual participen un total de 60 municipis costaners de la Comunitat Valenciana, així com de la Regió de Múrcia i les Illes Balears.

La presentació, que va tindre lloc a les instal·lacions de Balearia a Dénia, va estar a càrrec del director general de l'Oceanogràfic de València, Eduardo Nogués i va suposar l'inici d'aquesta tercera edició d'una campanya que, com en anys anteriors, compta amb la col·laboració de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desen-

volupament Rural, FGV, 112 Emergències, la Ciutat de les Arts i les Ciències, la Universitat de València, Global Omnium, la Fundació Azul Marino, Metro de València, Tram d'Alacant i Paradors de Turisme de platges.

L'acte es va completar amb la solta a la mar d'una tortuga marina recuperada en l'Àrea de Recuperació i Conservació d'Animals (ARCA) de la Mar de la Fundació Oceanogràfica.

En l'esdeveniment van participar l'alcaldede Dénia, Vicent Grimalt, el director de la Fundació Balearia, Adolfo Utor, el director general de la Ciutat de les Arts i les Ciències, Antonio Torres, el director general de l'Oceanogràfic, Eduardo Nogués, la directora de la Fundació Oceanogràfica, Leocadia G. Bartual i el responsable de l'Àrea de Conservació de la Fundació Oceanogràfica i investigador, José Luis Crespo, qui va explicar la tasca de la Fundació amb les tortugues en els àmbits divulgatiu, educatiu i d'investigació, així com la seua transcendència per al món marí.

Juntament amb la regidora de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Oliva, Maria

La iniciativa mediambiental està present a 60 municipis.

Josep Llorens, també van assistir a l'acte la diputada de les Corts Valencianes, Rosa de Falastín Mustafá, els regidors dels municipis de Xàbia i Tavernes de la Vallidigna, el conseller delegat de Global Omnium, Dionisio García i el representant de la Universitat de València, Jesús Tomás.

La campanya de sensibilització, que impulsa la Fundació Oceanogràfica, consisteix en la col·locació de més de 1.500 cartells en MUPIS i altres suports, des dels quals s'informa en els punts de major concurrència i visibilitat a banyistes i viatgers de la presència de tortugues marines en les costes del Mediterrani i que, en cas de veure'n alguna és necessari telefonar al 112 per activar la Xarxa de varaments, composta per la Universitat de València, la Conselleria d'Agricultura i Transició Ecològica i la mateixa Fundació Oceanogràfica.

En la Comunitat Valenciana, l'equip de rescat de la Fundació Oceanogràfica s'encarrega de desplaçar-se a la zona per avaluar l'estat de l'animal i traslladar-lo, en cas de ser necessari, a l'ARCA de la Mar, on es recupera fins a poder tornar de nou a la mar.

Les dates de la campanya són crucials per a la conservació de l'espècie, ja que és la temporada en què es produeix la nidificació, és a dir l'acostament a la platja de les femelles per a dipositar els seus ous en els punts que consideren adequats, per la qual cosa és fonamental que no se les moleste.

En haver-se produït els últims anys un augment de nius i, a causa de la filopatria d'aquests animals, és possible que torne a registrar-se un bon nombre de nidificacions, tal com va apuntar l'investigador José Luis Crespo.

En acabar la presentació, assistents i voluntaris de la Fundació Oceanogràfica es

van dirigir a la platja de l'Escullera Nord de Dénia per a acomiadar a la mar una tortuga marina recuperada en l'ARCA de la Mar. L'animal, una femella de 14 quilos, va ingressar a l'hospital de tortugues amb embòlia gasosa moderada gràcies a l'avis d'una embarcació pesquera de Peníscola que el va capturar accidentalment i va telefonar al 112, activant així la Xarxa de varaments de la Comunitat Valenciana.

L'edil de Medi Ambient d'Oliva va destacar la importància d'iniciatives mediambientals com aquesta i que, segons Llorens "la Fundació Oceanogràfica podrà comptar amb Oliva, sempre, perquè som un municipi amb una gran convicció de defensa del patrimoni natural, i continuem treballant des de l'administració, des de les àrees d'Educació i Medi Ambient per afavorir conductes responsables i corregir aquelles que es poden millorar, tant amb iniciatives escolars com amb activitats de voluntariat".

LA PESCA AMB RALL S'HA PERDUT DE MANERA PROGRESSIVA AMB EL PAS DEL TEMPS

Quan pescàvem al rall

XAVIER CANYAMÀS

L'estiu passat sovint m'atalaiava al muntanyar i guaitava l'horitzó intentant descobrir algun raller pescant vora mar. No en vaig veure cap. Jo em preguntava: on estan aquells hòmens que camejaven aigua als genolls amb el rall al muscle?, ja són tots morts?, què ha sigut de l'art de pescar al rall? Sens dubte, la pesca amb rall s'ha perdut de manera progressiva amb el pas del temps i en són ben pocs els qui la mantenen viva. Com que alguns lectors no sabran de què estic parlant, d'antuvi explicaré aquesta forma de pesca tradicional.

El rall és un ormeig que consisteix en una xàrcia circular amb ploms fixats a la ralinga perimetral, i al centre duu una corda que serveix per a recuperar-lo després de ser llançat. El rall s'impel·leix a força de braços en aigües poc profundes. Aquest atàvic art de pesca es practica arreu del món i ací ja existia en època andalusina. Algunes fonts consultades veuen el seu origen en el retiarius, aquell gladiador de l'antiga Roma armat amb xàrcia i trident per enfrontar-se al rival.

El rall té la consideració de pesca recreativa i la seua pràctica a la costa valenciana està regulada per llei. Per a assolir una llicència, cal pertànyer a una associació legalment constituïda. A Oliva ja en són pocs els que ixen a tirar el rall, com popularment se

sol dir. Si bé l'art permet pescar tota mena de peixos que s'apleguen a la vora, la presa més comuna és la llissa (*Mugil cephalus*), la qual s'albira quan alça l'ona i, tot seguit, el raller ajup el cap per a no ser detectat mentre s'acosta lentament fins a tenir-la a una distància prudencial per a ser rallada. Quan es pesca una femella de vegades se sol nugar. Açò consisteix a travessar-li un cordell prim (o un fil de pescar) per la boca i traure'l per la ganya, a fi de tindre el peix amarrat, i l'altre extrem del cordell es fixa a un plom o cos pesat. Tot seguit, se submergeix la llissa a l'aigua i serveix d'esquer per a atrapar quants mascles se li apropen. Recorde els pescadors d'antany distingir les diferents espècies de llissa que capturaven: galta-roja, vera i cabeçuda.

A la meua família hi havia rallers. A mi m'haguera agradat ser-ho també, però, per unes coses o altres, tot va quedar en un desig de joventut. I com que ara és massa tard per a intentar-ho, almenys em queda la satisfacció de gaudir quan veig un raller a les nostres platges. Llavors, els meus records viatgen a la velocitat de la llum fins aquelles vesprades d'estiu on jo feia d'escuder de mon pare. Una mena de Sanxo Pança atrafegat per l'arena esperant que la sort ens brindara alguna llissa. Ah! Quan pescàvem a rall... Moments eterns amanits amb arroves de felicitat. Moments d'un passat entranyable on renaix l'enyorança pels absents.

El raller, oli del pintor borrianenc González Alarcu

el nostre ^{ciutat}

més ^{ciutat} sa

BANYERES ^{el nostre}

XIXONA ^{el nostre}

Oliva ^{el nostre}

BOCAIRENT ^{el nostre}

MUR ^{el nostre}

XARPOLAR ^{el nostre}

El millor paper de les nostres comarques

LA CITA HA CONGREGAT A 36 RIDERS PROCEDENTS D'11 NACIONALITATS DIFERENTS

Oliva proclama els primers champions del món junior de wing foil

S'ha celebrat també la Copa d'Espanya WingFoil Surf Freestyle en la qual finalment han participat 19 riders, entre els quals destaquen els internacionals Nia Suardíaz en la disciplina femenina i Xavi Corr en la masculina, flamants campions d'Espanya 2022 en la prova de Chiclana.

Des de dijous 23 fins diumenge 26 de juny, Oliva fou el millor camp de regates per a la primera Copa del Món juvenil de Wing Foil en les disciplines de Surf Freestyle i Surf Eslàlom, un campionat avalat per la Global Wingsports Association. Després de quatre dies d'intensa competició, afavorida per les bones condicions del vent, Oliva va proclamar als primers campions júnior del Món de les diferents categories, tant del Freestyle com de l'Eslàlom.

En Freestyle masculí Sub14, la victòria fou per al debutant francès Ezio Bastianelli mentre que la segona posició ha sigut per a l'americà Lucca Vuillermet, tots dos de l'equip Next Generation de F-One. L'espanyol Nathan Berguerl i l'anglès Leon Schiel van completar els quatre primers llocs en els menors de 14 anys.

En la categoria Sub16, la victòria fou per a Xavier Corr, l'andalús del CD Adrenaline Kite Area. Van completar podi els francesos Noé Cuyala i

Alguns dels guanyadors de les diferents categories.

Clement Hamon. La victòria en Freestyle Sub19 va ser per al nord-americà Chris MacDonald, seguit del francès Dolent Guerolé. El podi el va tancar Leewho Gabrieli d'Israel.

En dones la victòria fou per a l'espanyola Nia Suardíaz, Campiona

d'Espanya de tan sols 15 anys. Li van seguir en la classificació la italiana Maddalena Spanu i l'espanyola Isabel Triviño.

En Surf-Eslàlom masculí Sub14, el triomf va ser per a Lucca Vuillermet, seguit de Nathan Berger. El tercer lloc

va anar a parar a les mans de l'anglès León Schiel.

L'espanyol Xavier Corr va fer doblat i es va emportar el triomf en la divisió Sub16, sent el segon i el tercer lloc per als francesos Clément Hamon i Noé Cuyala, respectivament. L'Eslàlom de la

Sub19 fou per al grec Petros Kontarinis. El francès Dolent Guenole va ser plata mentre que el bronze fou per al nord-americà Chris MacDonald. Finalment, Nia Suardiaz, Maddalena Spanu i Isabel Triviño van conformar el trio guanyador en la Sub19 femenina.

Activitats Esportives d'Estiu per a gent gran i per a joves

La Regidoria d'Esports, encapçalada per Yolanda Navarro, ha organitzat activitats esportives a les platges d'Oliva, tant per a gent gran com per a joves, de cara al fet que puguin fer activitats físiques alternatives.

Gaudir de l'esport en un marc incomparable com la mar és un autèntic luxe.

Yolanda Navarro, regidora d'esports, ha explicat que "totes les activitats són gratuïtes, sols s'ha de tindre ganes de practicar esport i passar-ho d'allò més bé."

Els adults tenen tres alternatives: Tai xi, Taixi Kung Fu i Animació Esportiva.

Pel que fa al Tai Xi durant els mesos de Juliol i Agost, dilluns i dijous a les 8,15 fins a les 9,15 hores en la Platja de l'Aigua Blanca al costat de la Creu Roja cursats de Tai Xi amb l'escola esportiva del Club Dharma.

Quant al Tai Xi Kung Fo, per a tots els nivells durant els mesos de juliol i agost dimarts i dijous a les 19 fins a les 20 hores en la Platja de l'Aigua Morta, al costat de la Creu Roja tallers també amb l'escola esportiva del Club Dharma.

La tercera alternativa és l'animació esportiva amb Booty Fit, Fit Boxing, Pilates Platja i Dance Fit, els mesos de juliol i agost de dilluns a divendres de 20,15 a 21,15 hores a la platja de Pau Pi, zona

ACTIVITATS ESPORTIVES ADULTS I GENT GRAN

TAI XI ADULTS I GENT GRAN

JULIOL I AGOST
Dilluns i dijous
8,15 h a 9,15 h
Platja de l'Aigua Blanca,
al costat de la Creu Roja
(Organitza Club Dharma)

TAI XI KUNG FU TOTS ELS NIVELLS

JULIOL I AGOST
Dimarts i dijous
19 h a 20 h
Platja de l'Aigua Morta,
al costat de la Creu Roja
(Organitza Club Dharma)

ANIMACIÓ ESPORTIVA
(BOOTY FIT, FIT BOXING,
PILATES PLATJA, DANCE FIT)

JULIOL I AGOST
De dilluns a divendres
20,15 h a 21,15 h
Platja de Pau Pi
Zona Esportiva de la Mitja Galta
(Organitza Serveis Esportius Municipals)

esportiva de la Mitja Galta diverses activitats organitzades pels Serveis Esportius Municipals.

Quatre són les alternatives d'Escoles Esportives Municipals per als Joves en la platja. La del Vòlei Platja durant els mesos de juliol i agost de dilluns a dijous de 18 a 21 hores a la zona esportiva de la Mitja Galta amb jocs de vòlei. Organitza el Club de Vòlei Oliva. També l'Handbol Platja durant els mesos de juliol i agost, dilluns i dimecres de 18,30 a 21,30 hores en la zona espor-

tiva de la Mitja Galta jocs de handbol organitzats pel Club d'Handbol Oliva.

La tercera és l'Escola Recreativa durant els divendres del mes de juliol de 9,30 a 12,30 hores en la zona esportiva de la Mitja Galta amb l'organització a càrrec del Club d'Handbol Oliva.

Finalment, els amants de l'atletisme tenen també l'escola d'aquesta modalitat esportiva durant el mes de juliol dilluns i dimarts de 19 a 20,15 hores en la zona esportiva de la Mitja Galta. Organitza el Club d'Atletisme Oliva.

Oliva Nova va acollir el Europeu de Salt de Menors

El Campionat Europeu de Salt de Menors es va celebrar per primera vegada de l'11 de juliol, al Centre Equestre d'Oliva Nova, fins al diumenge, 17 de juliol del 2022.

Han competit uns 350 genets i amazones, amb edats compreses entre els 12 i els 21 anys, de diferents nacionalitats europees i més de 500 cavalls.

La regidora d'Esports, Yolanda Navarro, ha explicat que la celebració d'aquest campionat contribueix a consolidar Oliva i la Comunitat Valenciana com un focus d'atracció per combinar esport, joventut i turisme. "Oliva és una ciutat acollidora de grans esdeveniments esportius que uneix perfectament la mar, la muntanya i disposa d'excel·lents instal·lacions esportives, com ho és Oliva Nova." Ha assegurat Yolanda Navarro.

La III Setmana Dansa Urbana 'Summer Dance Oliva'

El Centre Polivalent d'Oliva acollirà del 8 al 12 d'agost la III edició de la Setmana de la Dansa Urbana i Moderna que coordina el ballarí oliver Enric Sanjuan Orquín amb la col·laboració dels Serveis Esportius Municipals junt al Club El Corriol i els departaments de participació ciutadana i esports de l'Ajuntament d'Oliva.

Concretament el Pavelló Polivalent acollirà de dilluns a divendres de 9,30 a 13,30 hores les sessions de formació amb professors de primer nivell nacional en les modalitats de hip hop, comercial, jazz funk, contemporani, free style, i quant a arts escèniques, videoclip, dansa i interpretació.

Es dividirà en participants entre 8 i 14 anys, de 15 a 17 anys i de més de 18 anys adaptant el corresponent nivell. Les inscripcions a les oficines dels Serveis Esportius Municipals a un preu de 75 euros tota la setmana, opció de 2 matins 40 euros i opció de tres matins 50 euros.

EN ELS PROLEGÒMENS DE LA PARTIDA ES VA RETRE HOMENATGE A VICENT SANCHIS SAVALL

Carlos Salelles, subcampió nacional de raspall en Oliva

El jugador professional d'Oliva Carlos Salelles, Salelles II, va quedar subcampió nacional de raspall en el Trinquet d'Oliva en la partida disputada el passat dissabte 2 de juliol amb les càmeres de A Punt TV en directe en perdre la gran final de la competició que l'enfrontava a Tonet IV, que va guanyar per tercera vegada i es va endur el trofeu oficial President de la Generalitat.

El pilotari del Genovés va superar per 25-10 a Salelles II. El desenllaç va estar just i el domini de Tonet IV inqüestionable, encara que el jove rest d'Oliva va complir en la seua primera final del mà a mà.

Tonet IV va jugar com és habitual en ell: a atacar decididament amb contundència, eficàcia i de totes les maneres. L'especialitat del campió és pegar molt fort i amb trellat, però a més ho fa des de qualsevol ubicació del trinquet i optant per l'opció més adequada depenent d'on estiga el rival i el joc que estiga desenvolupant.

Per la seua part, Salelles II va deixar constància de la seua qualitat i aptituds per al mà a mà, encara que amb el número u en estat de gràcia, el debutant en la final no va poder oposar tota la contra necessària per a qüestionar l'hegemonia del seu rival. Així

Carlos Salelles, al podi.

tot, Salelles II va demostrar que és un futurible campió perquè, amb vint anys, en les tres darreres temporades ha aconseguit les semifinals dues vegades, més esta final.

La final va començar amb sorpresa, perquè Salelles II va guanyar la rebalada, el sorteig de camp, i va decidir anar al rest. Tal vegada confiant que

Tonet IV no arrancaria en plenitud, però el ben cert és que el del Genovés va sumar amb autoritat amb dues trestes directes i dos quinze més traent i fent-se ràpidament cap avant per a continuar carregant.

En el lliurament de trofeus va participar el president de les Corts Valencianes, Enric Morera; el secretari

autonòmic de Cultura i Esport, Ximo López; el director d'Institucions de CaixaBank en la Comunitat Valenciana, Jaime Casas; el director general de l'Esport de la Generalitat, Josep Miquel Moya; l'alcalde del Genovés, Pere Revert; i l'alcalde d'Oliva, Yolanda Balaguer. També van estar presents en la final el president de la Fundació per

la Pilota Valenciana, Joan Alepuz i el president en funcions de la Federació de Pilota, José Daniel Sanjuan.

En els prolegòmens de la partida es va retre homenatge a Vicent Sanchis Savall natural d'Oliva, 'Sanchis', gran figura del raspall en les dècades dels anys 70 i 80, etapa en la qual va ser considerat com al millor mitger.

VA FER UN TEMPS FINAL D'UN MINUT, 56 SEGONS I 82 CENTÈSIMES

Juanra Pous obté el seu quart títol de Campió del Món Màster

L'atleta Oliver Juan Ramón Pous va obtenir aquest cap de setmana el seu quart mundial d'atletisme de 800 metres màster 40 en els World Masters Athletics Championships 2022 celebrats a Tampere Finlàndia després de guanyar la seua prova després de molta preparació amb el seu entrenador Franc Beneyto al capdavant.

Pous va fer un temps final d'un minut, 56 segons i 82 centèsimes i després del qual va quedar en segona posició el francès Abassi Hassani i en tercer lloc el polonès Bartosz Porzuczek dels dotze finalistes que van passar des de les semifinals de la competició en les pistes de Loppukilpailu el divendres dia 1 de juliol a les 16 hores.

Va rebre la seua medalla emocionat en el podi mentre sonava l'himne nacional espanyol, país que actualment és el cinquè en el medallero mundial d'aquesta competició, després de Finlàndia, els EUA, Gran Bretanya i Alemanya, i amb la bandera d'Espanya com a fons virtual.

Encara que sembla fàcil, Pous

Juan Ramón Pous

reconeix que enguany no ha sigut així "els que em coneixen, saben que he tingut molts contratemps i al final el treball de tots ha eixit". Reconeix la labor de Josefa Gregori perquè poguera entrenar amb la bici després de la lesió que va tindre

mancant un mes per al campionat, a Mari Carmen Àngel pels ànims, al seu fisio Sandra Pastor que va poder tirar-ho avant sense cap seqüela per a afrontar la preparació més ràpida i més intensa de la seua vida, a Ximo Vallés i David Moratal pels consells d'alimentació que el van ajudar al fet que no aparegueren més problemes.

Aquest títol el dedica el campió oliver a la seua filla Elsa que li ho va demanar amb totes les seues forces, al seu germà Salva Pous, a la seua mare i especialment al seu pare "perquè trega avant el problema de salut que travessa".

Entre els primers a felicitar-lo es troben l'alcalde d'Oliva Yolanda Balaguer que va dir que "una vegada més ho has aconseguit. Eres tot un referent per als esportistes d'elit d'Oliva i per totes parts, que poden veure recompensat el seu sacrifici. Enhorabona". També la regidora delegada d'esports Yolanda Navarro li va dir "Enhorabona campió. Una vegada més ens fas sentir l'orgull de tindre un referent esportiu com tu"

NACIONAL D'ARMES HISTÒRIQUES

Plata, bronze i diplomes per a CTO Oliva

Entre els dies 10 al 12 de juny es va realitzar el Campionat d'Espanya de Tir Olímpic en la modalitat d'Armes Històriques. El Centre esportiu d'alt rendiment "les Gabias", Granada, ha sigut el centre on els esportistes classificats en les seues respectives modalitats s'han disputat els guardons. Els esportistes olivenses van participar en les modalitats de tir al plat amb escopeta de avancarga. Robert Santiago Julià va ser subcampió d'Espanya individual, Juan Luis Martín diploma de cinqué i Manuel Martín sisé en la modalitat de Lorenzoni Rèplica, tir al plat amb escopeta de avancarga d'encesa de percussió. Al seu torn Robert Santiago Julià i Juan Luis Martín han sigut campions d'Espanya integrats en l'equip de la federació valenciana i campions d'Espanya com a equip de clubs, el Miquelet, que formen amb Francisco Badenes, actual bicampió europeu. En la modalitat de Manton Rèplica, tir al plat amb escopeta de avancarga d'encesa d'espuma, Juan Luis Martín resulta Bronze individual i Manuel Martín diploma de cinqué. Al seu torn Juan Luis i Manuel resulten Campions d'Espanya per equips de club, el Miquelet, amb Francisco Badenes. Són de ressaltar les notables puntuacions obtingudes malgrat les dures condicions climàtiques per les altíssimes temperatures aconseguides. Finalitza la competició amb el rànking per a participar en el CTO Mundial a Pforzheim, Alemanya, al qual podrien assistir els olivenses, encara que només ho farà Juan Luis Martín.

Components del CTO Oliva

A Oliva, Caixa Ontinyent no és només una caixa d'estalvis, és també una obra social que ens beneficia a tots.

Descobreix el valor incalculable
de ser client de Caixa Ontinyent

 Caixa Ontinyent
Obra Social

67000 clients invertint 1,5 milions d'euros a l'any en obres socials:

1 col·legi d'educació especial / 4 escoles infantils / 3 centres d'atenció a majors / un centre de dia per persones amb discapacitat / 2 centres de salut mental / 2 residències per a persones amb discapacitat / 1 centre de dia d'Alzheimer / 1 centre de sords / 7 centres socioculturals / el Centre Cultural Caixa Ontinyent